

Vinsanmaan tuulivoimahankkeen osayleiskaavan laatiminen

TEKN 08.05.2024 § 94

Valmistelija

Kaavasuunnittelija Päivi Harjuniemi, puh. 040 5462977

Myrsky Energia Oy suunnittelee Tornion Vinsanmaan alueelle tuulivoimapuistoa. Kaava-alue rajautuu itäosasta Tervolan kunnan rajaan. Kaava-alueen pinta-ala on noin 1100 hehtaaria. Hankealue ulottuu myös Tervolan kunnan alueelle. Hankkeesta laaditaan erilliset osayleiskaavat Tornion Vinsanmaan ja Tervolan Kuoringin alueille.

Tornion kaupunginhallitus on käynnistänyt 3.5.2021 (KH § 150) Vinsanmaan alueelle tuulivoimaa koskevan osayleiskaavan laatimisen Myrsky Energia Oy:n kaavoitusaloitteesta. Tornion kaupunki päätti asettaa hanketta kuvaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville 9.11.-9.12.2022 väliseksi ajaksi. OAS oli nähtävillä 9.11.-9.12.2022, jolloin siitä saatiin 14 lausuntoa ja 6 mielipidettä. Näiden lisäksi 1 lausunto saapui myöhässä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuun palautteeseen on laadittu vastineet, jotka on esitetty kaavaselostuksen liitteissä.

Vinsanmaan tuulivoimaosayleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Osayleiskaavaa voidaan käyttää yleiskaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueilla (tv-alueilla). Kaavaa laaditaan rinnakkain YVA-lain mukaisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn kanssa. YVAan liittyvä vuorovaikutus on yhdistetty kaavoitukseen liittyvän vuorovaikutuksen kanssa.

Tuulivoimahanke koostuu yhteensä 28 tuulivoimalasta perustuksineen, joista 11 sijoittuu Tornion Vinsanmaan alueelle ja 17 sijoittuu Tervolan Kuoringin alueelle. Osayleiskaavassa on osoitettu maa- ja metsätalousvaltainen alue (M), jolle saa sijoittaa tuulivoimaloita niille erikseen osoitetuille alueille (tv-alueet). Tuulivoimaloiden lisäksi hankkeeseen sisältyy tuulivoimaloiden välisiä huoltoteitä ja tuulivoimaloiden välisiä keskijännitekaapeleita (maakaapeli). Kaavassa on annettu voimaloiden korkeuteen ja rakentamistapaan liittyviä määräyksiä. Voimaloiden enimmäiskorkeudeksi on kaavassa esitetty 300 metriä. Vinsanmaan alueen arvioitu kokonaisteho on 110 MW. Suunnittelualueen metsät ovat pääosin yksityisessä omistuksessa.

Valmisteluaineiston nähtävilläolon aikana tullaan järjestämään yleisötilaisuus, missä kuntalaisille ja muille kiinnostuneille annetaan mahdollisuus osallistumiseen ja vuorovaikutukseen. Yleisötilaisuus on suunniteltu järjestettävän 12.6.2024 Tervolan kunnantalolla ja yleisötilaisuutta voi tulla seuraamaan Teamsin välityksellä myös Tornion kaupungintalon valtuustosaliin. Teams-linkki jaetaan myös kaupungin verkkosivuille.

Liitteet

Kaavaluonnos
Kaavaselostus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Oas lausuntojen ja mielipiteiden vastineet

Esittelijä

Tekninen johtaja Kannala Markus

Päätösehdotus

Teknisten palvelujen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se päättää:

- 1) hyväksyä vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuun palautteeseen
- 2) hyväksyä tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineiston,
- 3) asettaa tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineiston julkisesti nähtäville sekä
- 4) pyytää valmisteluaineistoista tarvittavat lausunnot

Pöytäkirja pidetään kokouksessa tarkastettuna tämän asian osalta.

Päätös

Keskustelun alussa Myrsky Oy:n ja Sitowice:n edustajat esittelivät Vinsanmaan alueelle suunniteltua tuulivoimapuistoa.

Asiasta käydyn keskustelun perusteella tekninen johtaja teki muutetun päätösesityksen seuraavasti:

- 1) hyväksyä vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuun palautteeseen
- 2) hyväksyä tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineiston,
- 3) asettaa tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineiston julkisesti nähtäville sekä
- 4) pyytää valmisteluaineistoista tarvittavat lausunnot
- 5) yleisötilaisuuteen osallistumismahdollisuus järjestetään Arpelassa 12.6.2024

Asiasta käydyn keskustelun aikana Liisa Koivisto esitti Jorma Isometsän ja Heikki Rauhalan kannattamana, että päätösehdotusta ei hyväksytä, koska asiasta tiedottaminen on epäonnistunut täysin Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely ohjelmassa sekä tuulivoima osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa, eikä näin ollen ole pätevä mielipiteiden puutteiden vuoksi.

Puheenjohtaja totesi, että koska keskustelun aikana oli tehty teknisen johtajan päätösesitystä poikkeava kannatettu esitys, asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että ne lautakunnan jäsenet, jotka kannattavat teknisen johtajan tekemää päätösesitystä, äänestävät "jaa", ja ne lautakunnan jäsenet, jotka kannattavat Liisa Koiviston ja Jorma Isometsän sekä Heikki Rauhalan kannattamaa vastaesitystä, äänestävät "ei".

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Sähköisessä suoritetussa äänestyksessä annettiin 8 "jaa" ääntä (Aho Kirsti, Hannuniemi Jari, Hyöppinen Aino, Kostainen Jaana, Liikamaa Arto, Lummi Raija, Pigg Pasi, Tervahauta Jari) ja 3 "ei" ääntä (Isometsä Jorma, Koivisto Liisa, Rauhala Heikki), poissa Vilho Tikkanen.

Lautakunnan päätökseksi tuli hyväksyä teknisen johtajan päätösesitys.

Hyväksyttiin.

Liisa Koivisto, Jorma Isometsä ja Heikki Rauhala jättivät asiasta seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen:

"Huolestuneita yhteydenottoja on tullut paljon, sillä suurin osa arpelalaisista ei ole kuullut koko yleisötilaisuudesta, asukaskyselystä ja nähtävillä oloajasta, jotka olivat vuonna 2022.

Kyseessä on osallistumis- ja arviointisuunnitelma, mutta osallistuminen oli tehty erittäin vaikeaksi täysin epäonnistuneen tiedottamisen vuoksi. YVA-ohjelma oli nähtävillä ja siitä oli mahdollista antaa mielipiteitä, mutta niitä tuli vähän, sillä paikalliset eivät tieneet esilläolosta.

Tiedottamisesta olivat tietoisia lähinnä maanomistajat, joille kyllä postilaatikkoon toimitettiin tietoa.

Asukaskyselykin järjestettiin, mutta siitäkään lähialueen asukkaat saati muut torniolaiset eivät olleet kuulleet.

Kaava-alueen läheisiin asuinrakennuksiin 2,5 km etäisyydellä kaava-alueen maanomistajille sekä kaava-alueeseen rajautuvien kiinteistöjen omistajille jaettiin postilaatikoihin tiedote 28.10.2022, jossa kerrottiin hankkeesta ja yleisötilaisuudesta sekä kaava- ja YVA-aineistojen nähtävillä olon aikana järjestetystä asukaskyselystä. 2,5 km etäisyys on täysin riittämätön ja sen olisi pitänyt olla 10 kilometriä kun puhutaan tämän koko- ja teholuokan tuulivoimaloista.

Asukaskyselyyn oli saatu vastauksia, mutta luultavasti asukaskyselyyn vastasivat vain tervolalaiset, sillä tuulivoimatoimija tosiaan puhuu Kuorenki-Vinsanmaan hankkeesta yhteishankkeena. Meitä tietenkin torniolaisina valtuutettuina kiinnostaa, että myös torniolaisia kuullaan ja muitakin kuin maanomistajia, jotka hyötyvät tuulivoimaloista taloudellisesti. On tärkeää muistaa, maanomistajat eivät ole yhtä kuin kuin lähialueen asukkaat, vaan monet maanomistajat asuvat kaukana.

Asukaskyselyn tulokset pitäisi myös esitellä, nyt niitä ei esitelty teknisen lautakunnan jäsenille.

Ei voida olettaa, että kuntalaisen täytyy käydä katsomassa kaupungin nettisivuja vähän väliä, jotta saisi tiedon, mitä on meneillään oman elinympäristössä. Arpelassa ei jaeta paikallista ilmaisjakelulehteä Lounais-Lappia postilaatikoihin, vaan se pitäisi hakea kaupalta, joten monelta se jää saamatta. Tällaisella tiedotuksen tasolla ei ole mikään ihme, että paikallisista tuntuu, että hanketta on viety eteenpäin salassa ja heitä kuulematta.

Kirsikkana kakun päälle yleisötilaisuus järjestettiin ainoastaan Tervolassa, vaikka Vinsanmaa on torniolainen hanke ja Kuorenki on tervolalainen hanke. Jos arpelaiset olisivatkin tieneet tilaisuudesta, kaikki heistä eivät pääse kulkemaan Tervolaan. Tällaiseen tilaisuuteen olisi pitänyt järjestää kuljetus.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on huonosti tiedotettu ja siten se ei ole validi, koska siihen eivät ole arpelalaiset osallistuneet ja Vinsanmaan tuulivoimahanke on Tornion hanke. Osallistujat ovat yleisötilaisuudessa olleet luultavasti tervolalaisia.

Mielestämme osallistumis- ja arviointisuunnitelma ei voi olla pätevä, jos siihen ei ole kyetty osallistumaan huonon tiedottamisen vuoksi."

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Kujala Jukka
Päätösehdotus	<p>Kaupunginhallitus päättää:</p> <ol style="list-style-type: none">1) hyväksyä vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuun palautteeseen2) hyväksyä tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineiston,3) asettaa tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineiston julkisesti nähtäville sekä4) pyytää valmisteluaineistoista tarvittavat lausunnot5) että, yleisötilaisuuteen osallistumismahdollisuus järjestetään Arpelassa 12.6.2024.
Päätös	<p>Kaupunginhallitus kuuli Myrsky Oy Olli Kiviniemen ja Sitowise Oy Sanna Matkaselän hankkeen esittelyn.</p> <p>Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti palauttaa Vinsanmaan tuulivoimahankkeen takaisin valmisteluun vakituisessa asumiskäytössä olevien kiinteistöjen suojaetäisyyksien uudelleen arviointia varten.</p> <hr/>

Valmistelija	<p>Kaavasuunnittelija Päivi Harjuniemi, puh. 040 5462977</p> <p>Vinsanmaan tuulivoimayleiskaavan valmisteluaineisto käsiteltiin Tornion kaupunginhallituksen 20.5.2024 § 154. Kaupunginhallitus päätti kuitenkin palauttaa kaavan takaisin valmisteluun vakituisessa asumiskäytössä olevien kiinteistöjen suojaetäisyyksien uudelleen arviointia varten.</p> <p>Kaupunginhallituksen kokouksen jälkeen laadittiin toinen kaavaluonnosvaihtoehto. Muodostetussa kaavaluonnosvaihtoehdossa 2 on poistettu yksi voimala ja kasvatettu etäisyyttä vakituisessa asuinkäytössä oleviin kiinteistöihin.</p> <p>Kaavaluonnos vaihtoehto 1 sisältää 11 tuulivoimalaa ja vaihtoehto 2 sisältää 10 tuulivoimalaa. Voimala 15 on jätetty vaihtoehdossa 2 pois ja voimaloita 13, 14, 16, 18, 24 ja 27 on hieman siirretty.</p> <p>Kaavaluonnoksen vaihtoehdosta 2 on laadittu melu- ja välkemallinnukset sekä näkyvyysanalyysi. Lisäksi Korpijärveltä ja Vojakkalanahosta on laadittu havainnekuvat.</p>
--------------	---

Valmisteluaineiston nähtävilläolon aikana tullaan järjestämään yleisötilaisuus, missä kuntalaisille ja muille kiinnostuneille annetaan mahdollisuus osallistumiseen ja vuorovaikutukseen. Yleisötilaisuuden ajankohta ja paikka ilmoitetaan myöhemmin. Yleisötilaisuutta voi seurata myös Teamsin välityksellä. Teams-linkki jaetaan kaupungin verkkosivuille.

Liitteet	<p>Kaavaluonnos VE1 ja VE2 Kaavaselostus Liite 1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma Liite 2 OAS lausuntojen ja mielipiteiden vastineet Liite 3 Melumallinnuskartta VE2 Liite 4 Välkemallinnus VE2 Liite 5 Näkyvyysanalyysikartta VE2 Liite 6 Havainnekuvat Korpijärvi ja Vojakkalanaho</p>
Esittelijä	Kaupunginarkkitehti Ryyänen Harri
Päätösehdotus	<p>Teknisten palvelujen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se päättää:</p> <ol style="list-style-type: none">1) hyväksyä vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuun palautteeseen2) hyväksyä tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineiston,3) asettaa tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineiston julkisesti nähtäville sekä4) pyytää valmisteluaineistoista tarvittavat lausunnot <p>Pöytäkirja pidetään kokouksessa tarkastettuna tämän asian osalta.</p>
Päätös	<p>Teknisten palvelujen lautakunta kuuli Myrsky Oy:n ja Sitowise Oy:n hankkeen esittelyn.</p> <p>Asiasta käydyn keskustelun aikana Liisa Koivisto esitti Heikki Rauhalan ja Vilho Tikkasen kannattamana, että asia palautetaan Myrsky Oy:lle valmisteluun, sillä yhteysviranomaisen palautteeseen ei ole uusissa selvityksissä vastattu.</p> <p>Puheenjohtaja totesi, että koska keskustelun aikana oli tehty kaupunginarkkitehdin päätösesitystä poikkeava kannatettu esitys, asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että ne lautakunnan jäsenet, jotka kannattavat kaupunginarkkitehdin tekemää päätösesitystä, äänestävät "jaa", ja ne lautakunnan jäsenet, jotka kannattavat Liisa Koiviston ja Heikki Rauhalan sekä Vilho Tikkasen kannattamaa vastaesitystä, äänestävät "ei".</p> <p>Äänestysesitys hyväksyttiin.</p> <p>Nimenhuudon mukaan suoritettussa äänestyksessä annettiin 6 "jaa" ääntä (Hyöppinen Aino, Kinnunen Tarja, Kostianen Jaana, Liikamaa Arto, Lummi Raija, Tervahauta Jari) ja 3 "ei" ääntä (Koivisto Liisa, Rauhala Heikki ja Tikkanen Vilho), poissa 2 (Hannuniemi Jari ja Pigg Pasi).</p> <p>Lautakunnan päätökseksi tuli hyväksyä kaupunginarkkitehdin päätösesitys.</p> <p>Hyväksyttiin.</p>

Liisa Koivisto, Heikki Rauhala ja Vilho Tikkanen jättivät asiasta seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen:

"Yhteysviranomainen toteaa, että esimerkiksi maisemavaikutusten osalta vaihtoehdot eivät tarjoa todellisia vaihtoehtoja, joita vertailemalla voitaisiin arvioida vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia ja toteuttamiskelpoisuutta. Lisäksi arviointiselostuksen yhteenvedossa olisi tullut kuvata yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa.

Erityistä huomiota voimaloiden vähentämisessä ja niiden sijoittamisessa tulee kiinnittää näkymiin suhteessa Arpelan, Korpijärven ja Sattajärven kyliin. Mikään näistä ei toteutunut."
